herpy

GECKOR

# *Goniurosaurus luii*

En smal, nattaktiv tigergecko från de skogsklädda kalkstensbergen på gränsen mellan södra Kina och norra Vietnam, med orange ögon och smala gula band på ljusbrun grund. Den lever gömd i klippsprickor och vill ha det svalt och fuktigt. I naturen är den sårbar, så bara uppfödda djur hör hemma i terrariet.

Familj: Eublepharidae  Engelska: Chinese leopard gecko  Tidigare namn: *Goniurosaurus kadoorieorum*  Publicerad 15 november 2026

**FAKTARUTA**

### DJURET

| | |
|---|---|
| Vuxenstorlek | **18-24 cm**<br>total längd inkl. svans |
| Livslängd | **10-20 år** |
| Aktiv | **I skymningen och på natten** |
| Levnadssätt | **Klipplevande och marklevande** |
| Biotop | **Regnskog och klippterräng** |
| Svårighetsgrad | **Viss erfarenhet** |

### SKÖTSEL

| | |
|---|---|
| Min. terrarium | **60 × 45 × 60 cm**<br>L × B × H för 1 vuxet djur |
| Temperatur, dag | **22-26 °C** |
| Temperatur, natt | **18-22 °C** |
| Luftfuktighet | **60-90 %** |
| UVB | **Valfritt**<br>Fergusonzon 1 |
| Föda | **Insekter** |
| Hålls | **Ensamma, parvis eller en hane med flera honor** |

### AVEL

| | |
|---|---|
| Fortplantning | **Äggläggande** |
| Kullstorlek | **1-2 ägg** |
| Kullar per år | **1-4** |
| Inkubation | **45-80 dagar**<br>vid 24-27 °C |

### SKYDD OCH PAPPER

| | |
|---|---|
| CITES | **Bilaga II** |
| EU-bilaga | **Bilaga B** |
| IUCN | **Sårbar (VU)** |

## Om arten

*Goniurosaurus luii* hör till tigergeckorna, ett släkte av ögonlocksgeckor från södra Kina, Vietnam och Japan. Den är smal och lätt byggd, med långa, tunna ben, ett triangulärt huvud och stora ögon med lodrät pupill och rörliga ögonlock. Iris är klart orange, och ovanför ögonen sitter en rad tydligt förstorade fjällknoppar, som är ett av artens kännetecken.

Huvud, kropp och ben är ljusbruna till gråbruna med små mörka fläckar. Över kroppen ligger smala, ofläckade band i gult eller orangebrunt, vart och ett med en tunn mörk kant: ett V-format nackband, tre band mellan fram- och bakben och ett vid svansroten. Svansen är nästan svart med tre till sex vita band. Ungarna ser annorlunda ut än de vuxna, och färgerna skiftar gradvis medan de växer.

I en stor mätning av djur från Vietnam och Kina mätte vuxna hanar i genomsnitt 109 mm från nos till kloak och honorna 112 mm, med en svans på omkring 72 mm. Med svans blir arten alltså omkring 18-24 cm, och könen är nästan lika stora. Hanarna känns igen på en rad porer framför kloaken och en tydlig förtjockning vid svansroten. Svansen kan släppas om djuret blir gripet. Den växer ut igen, men ser annorlunda ut.

Arten beskrevs 1999 utifrån djur från Pingxiang i den kinesiska provinsen Guangxi och är uppkallad efter Wai Lui, som ägnade sex år åt att spåra upp bestånden. 2006 hittades den också i Vietnam. Den närstående *Goniurosaurus kadoorieorum*, som beskrevs 2015, räknas nu som samma art, eftersom den inte kan skiljas åt på säkra kännetecken. Släktet har reviderats

många gånger, och i hobbyn blandas tigergeckorna ofta ihop, så erfarenheter från andra arter ska tas med reservation.

Förhållandevis lite har publicerats om skötseln av just den här arten. Flera siffror i vägledningen är därför lånade från den närbesläktade *Goniurosaurus huuliensis*, som har fötts upp i fångenskap sedan 2019 och vars skötsel är väl beskriven. Det framgår vid de enskilda siffrorna.

Geckon är skygg och försiktig och inte ett djur för daglig hantering. Däremot är den fascinerande att följa i ett väl inrett terrarium, när den kommer fram efter mörkrets inbrott.

## Utbredning och livsmiljö

Arten lever i ett litet område med kalkstensberg på båda sidor om gränsen mellan södra Kina och norra Vietnam. I Kina finns den i sydvästra Guangxi, där typlokalen ligger vid Pingxiang, och i Nonggang-reservatet nordost om floden Zuojiang. I Vietnam är den känd från provinserna Cao Bang och Lang Son, bland annat från distriktet Ha Lang i Cao Bang. Det första vietnamesiska fyndet rapporterades 2006, och Lang Son tillkom 2016.

Ibland nämns också ön Hainan som utbredningsområde, men de nyare fältundersökningarna känner bara arten från fastlandet, och Hainan är därför inte med på kartan. Bestånden är små och spridda. Vid typlokalen har arten inte återfunnits, sannolikt för att den har samlats in för djurhandeln.

> **Naturlig utbredning:** Kina och Vietnam.

### LIVSMILJÖ

Geckon lever i kalkstensberg (karst) täckta av städsegrön lövskog, omkring 100-700 meter över havet. I Cao Bang har den hittats på ca 364 meters höjd. De flesta djur ses på klippväggar och stora stenar, få på skogsbotten eller i grenar. På dagen gömmer de sig i sprickor och grottor, och på natten kommer de fram för att jaga insekter och andra smådjur. I Nonggang-reservatet sitter arten helst på sydvända sluttningar.

Klimatet har inte mätts för just den här arten. Vid den närstående *Goniurosaurus catbaensis* på Cat Ba-öarna i Vietnam har under sommarmånaderna 70-99 % luftfuktighet och 22-28 °C uppmätts på underlaget där djuren satt. Det ger en bra bild av vad släktet är vant vid: hög luftfuktighet och måttlig värme. Tigergeckorna är aktiva under sommarhalvåret och håller en sval paus på vintern, och den rytmen ska efterliknas i terrariet om djuren ska föröka sig.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

## Skötsel

### TERRARIET

Ett vuxet djur behöver ett terrarium på minst 60 × 45 × 60 cm (längd × bredd × höjd). För ett par eller en hane med två honor av *Goniurosaurus huuliensis* rekommenderas minst 80 × 50 × 50 cm, och för par och trior av luii-gruppen är 90 cm i längd ett bra mått. Arten tillbringar nästan hela sin aktiva tid på bakväggen och jagar uppifrån, så den behöver både höjd och något att klättra på. Ungar växer bäst upp i en faunabox eller ett litet terrarium, där de lätt hittar foder och vatten (se uppfödning).

Inred terrariet som ett landskap av gömställen: korkrör, korkbark, flata stenar, rötter och grenar framför en bakvägg av kork eller en strukturpanel som liknar klippa. Ju fler sprickor och grottor, desto tryggare blir djuren, och desto oftare visar de sig. Ett fuktigt gömställe med sphagnum hjälper dem genom hudömsningen.

Som bottensubstrat passar en blandning av gödningsfri planterjord och sand eller kokosfiber, gärna med ett lager löv ovanpå. Ett dräneringslager underst förhindrar att vattnet blir stående och ger mögel och bakterier. Växter som pothos, fikus och ormbunkar ger fukt och gömställen. Geckorna använder ofta en fast latrinplats, som är lätt att hålla ren. Se till att ventilationen är god, så att luften inte står stilla.

Läs mer: Terrarieuppbyggnad och bioaktiv botten

### TEMPERATUR

Arten vill ha det svalt och behöver sällan extra värme i ett danskt vardagsrum. På sommaren passar 22-26 °C på dagen, och på natten får temperaturen sjunka till 18-22 °C. Typiskt används 24-26 °C på dagen och 20-22 °C på natten, och *Goniurosaurus huuliensis* hålls vid 23,5-26 °C från mars till oktober med ett litet fall på natten.

Värme är den största faran. Tigergeckor tål inte längre tid över 28 °C, och ihållande värme kan döda dem. Faktarutan har därför ingen värmefläck: lokalt upp till 28 °C tåls, men det är inte nödvändigt. Ställ terrariet bort från soliga fönster, och mät med en digital termometer både upptill och nedtill.

Ska djuren föröka sig får de en sval vintervila på två till tre månader vid 18-22 °C. Både 19-22 °C på dagen och 18-20 °C på dagen med 14-16 °C på natten har gett goda resultat. Därefter höjs temperaturen långsamt igen (se parning).

Läs mer: Vintervila och årstider

### LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Luftfuktigheten ska vara hög, men luften får inte stå stilla. För arten anges 60-80 %, och *Goniurosaurus huuliensis* hålls vid 70-90 %. Spraya terrariet varje kväll, så att det kommer droppar på bakvägg, växter och blad, och låt det torka upp lite under dagen. Geckorna slickar vattnet från underlaget, och sprayvattnet är ofta deras viktigaste dricksvatten. Ställ ändå fram en låg skål med friskt vatten, som byts dagligen.

Arten tål dåligt att vara torr under längre tid: djuren försvagas, får problem med hudömsningen och kan dö. Substratet får omvänt inte heller stå konstant blött, så använd dränering och god ventilation. På vintern sprayas det lite mindre. En hygrometer visar om rytmen håller.

### LJUS OCH UVB

Geckorna är aktiva i skymningen och på natten och behöver bara svagt ljus från LED-list eller T5-rör, som ger en fast dygnsrytm. *Goniurosaurus huuliensis* får 11,5 timmars ljus på sommaren och 10,5 timmar på vintern. Använd en timer och låt natten vara helt mörk.

UVB behövs inte när fodret pudras med kalcium och D3-vitamin, och *Goniurosaurus huuliensis* klarar sig med vanlig belysning. En svag UVB-lampa kan dock vara en fördel för tigergeckor, eftersom den kan stärka kalkomsättningen. Väljer du det, använd ett rör för skuggdjur (Ferguson-zon 1), till exempel ett T5-rör på 5-7 %, över en del av terrariet, så att UV-indexet högst är omkring 1-2 på de översta ytorna och det alltid finns skugga och gömställen.

Läs mer: Ljus och UVB Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

### UTFODRING

Tigergeckor är rena insektsätare. Ge syrsor, dubia-kackerlackor och gräshoppor som grundfoder och då och då mjölmask, vaxmottslarver eller silkesmaskpuppor. Bytet ska vara mindre än avståndet mellan djurets ögon, och allt pudras med kalcium och ett vitamin- och mineralpreparat. Vuxna djur matas två till tre gånger i veckan. *Goniurosaurus huuliensis* matas ungefär två gånger i veckan.

Ungarna får små syrsor från omkring tre dagar efter kläckningen och därefter varannan dag eller tre gånger i veckan de första månaderna. En liten skål med kalcium som djuren kan slicka av är en bra idé. Den ska bytas ofta, eftersom kalken suger åt sig fukt och möglar. Vaxmottslarver och andra feta larver ska bara vara en godbit, för vuxna djur blir lätt för tjocka.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel

### BETEENDE OCH HANTERING

Tigergeckor är hemlighetsfulla djur som tillbringar dagen gömda och först kommer fram när det är mörkt. De flyr i säkerhet om de blir skrämda och är bäst att iaktta. Vissa djur tål att tas upp, men det ska man inte räkna med. Håll hanteringen kort, ta aldrig tag i svansen och ge nya djur ett par veckors ro.

Arten kan hållas ensam, i par eller som en hane med två honor, om det finns utrymme och många gömställen. Två hanar får aldrig hållas tillsammans, eftersom de slåss. Ungar kan en tid hållas i små grupper av samma storlek, men ska delas upp innan de blir könsmogna. Det är helt normalt att geckon slickar ögon och mun rena med tungan, och som andra ögonlocksgeckor äter den sitt avstötta skinn.

## Avel

### KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Hanarna känns igen på en rad porer framför kloaken och den tydliga förtjockningen vid svansroten, där hemipenis-fickorna sitter. Hos *Goniurosaurus huuliensis* kan könet ses från omkring sex månaders ålder, och djuren är könsmogna vid omkring två år. När *Goniurosaurus luii* blir könsmogen är inte säkert känt. Uppgifter ner till 6-10 månader förekommer, men det är alldeles för tidigt för att sätta en hona i avel, och faktarutan har därför ingen siffra.

Vänta tills honan är fullvuxen och i god hull, helst tills hon är omkring två år. Äggen tär på hennes kalkreserver, och för tidig avel kan ge kalkbrist och förlorade ägg. Använd bara djur av känt ursprung, och korsa aldrig olika arter eller lokaliteter av tigergeckor.

### PARNING

Avelssäsongen börjar på våren, när temperatur och luftfuktighet stiger. Innan dess ska djuren ha en sval vinter: två till tre månader vid 18-22 °C med kortare dagar och foder högst en gång i veckan. Därefter höjs temperaturen långsamt till 25-26 °C, och det matas mer. Utan vintervilan kommer många tigergeckor inte i avelsstämning.

Sätt hanen hos honan och låt dem vara tillsammans så länge det är lugnt. Arten kan också hållas permanent i par eller trio. Ta ut hanen om honan verkar stressad eller tappar i vikt, och ge henne pauser under säsongen.

### ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Honan lägger nästan alltid två mjuka ägg åt gången, sällan bara ett, och gräver ner dem i substratet. Det blir flera kullar under säsongen. Hos *Goniurosaurus huuliensis* är en till tre kullar per år det typiska och fyra möjligt, och i fångenskap läggs de flesta ägg mellan juni och september. För *Goniurosaurus luii* nämns upp till sex kullar, men faktarutan håller sig till de bättre dokumenterade en till fyra.

Ställ en äggläggningslåda med minst 5 cm fuktig sphagnum, kokosfiber eller vermikulit i terrariet. Ge honan rikligt med kalcium och insekter under hela säsongen, och ta ut hanen och ge henne vila om hon tappar i vikt.

### INKUBATION

Flytta äggen försiktigt till en sluten plastlåda med lätt fuktig vermikulit och ett par små lufthål, och lägg dem ungefär en tredjedel ner i substratet. Markera ovansidan och vänd dem inte. Äggen inkuberas typiskt vid 25-27 °C. Ägg av *Goniurosaurus huuliensis* kan ligga vid terrarietemperatur, ca 23,5-26 °C, och i kläckare rekommenderas 24-27 °C.

Tiden beror på temperaturen: vid 27 °C kläcks äggen efter 45-50 dagar och vid 25-26 °C efter 60-80 dagar. Hos *Goniurosaurus huuliensis* är genomsnittet 70-75 dagar vid något lägre temperatur. Vid kläckningen sipprar vätska ut ur skalet, och ungen kan behöva flera timmar för att ta sig ut. Om temperaturen bestämmer könet hos arten är inte känt.

### UPPFÖDNING AV UNGAR

Ungarna ömsar skinn strax efter kläckningen. När det är över flyttas de till en faunabox på omkring 30 × 20 × 20 cm med kokosfiber, ett fuktigt hörn med sphagnum, en korkbit och en liten vattenskål. Hushållspapper som underlag de första veckorna gör det lätt att se om ungen äter och har normal avföring. Två till tre ungar kan hållas tillsammans de första veckorna och flyttas sedan till terrarier på 40 × 40 × 35 cm upp till 60 × 50 × 40 cm. Spraya dagligen.

Första måltiden är små syrsor efter omkring tre dagar, därefter varannan dag eller tre gånger i veckan, alltid pudrade med kalcium och vitaminer. Ungarna byter färg medan de växer, och ungar av olika tigergeckor är nästan omöjliga att skilja åt, så håll reda på ursprunget. Dela upp djuren innan de blir könsmogna, särskilt hanarna.

## Hälsa och vanliga misstag

Tigergeckor är härdiga när klimatet är rätt, och de flesta problem beror på fel temperatur, fuktighet eller kalk. De typiska felen är:

- För mycket värme. Över 28 °C blir djuren stressade, och längre tid med hög värme kan döda dem.
- Torra perioder. Är luften torr under längre tid försvagas djuren och kan dö. Spraya dagligen och ge ett fuktigt gömställe.
- Hudrester som fastnar på tårna och svansspetsen när luften är för torr. Ett fuktigt gömställe hjälper.
- Kalkbrist, särskilt hos ungar och honor under avelssäsongen. Det ger mjuka ben, förlorade ägg och kan leda till äggläggningsbesvär. Pudra allt foder med kalcium och vitaminer.
- Mögel och bakterier i ett konstant blött substrat utan dränering och ventilation.
- Parasiter. Regelbundna avföringsprov rekommenderas, och nya djur bör stå i karantän.

Varningstecken är aptitlöshet i flera veckor, viktminskning, en tunn svans och slö hållning. Kontakta en veterinär med erfarenhet av kräldjur om djuret inte äter eller verkar sjukt.

Läs mer: Karantän och hygien

## Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.